

Sygn. akt V CSK 315/17

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z wniosku B.O.
przy uczestnictwie A.P. i E.S.
o zmianę postanowienia o stwierdzenie nabycia spadku po S.Z.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 listopada 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 31 stycznia 2017 r., sygn. akt II Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. stwierdza, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z takim ukształtowaniem przesłanek dopuszczalności skargi kasacyjnej, cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia tychże przesłanek, które, w sposób nie budzący wątpliwości, mają charakter publicznoprawny i tylko one mogą stanowić

podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania; na tych bowiem jedynie przesłankach Sąd Najwyższy, na etapie tzw. przedsądu, może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Sąd Najwyższy rozpoznając skargę kasacyjną nie działa jako sąd trzeciej instancji, stąd też poza jego kognicją pozostają te procesowe i materialnoprawne wady rozstrzygnięcia, które zwykle decydują o powodzeniu zwykłego środka zaskarżenia, nie jest bowiem jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wnioskodawczyni wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołała przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., tj. występowanie w sprawie zagadnienia prawnego. Wątpliwość prawną skarżąca ujęła w zapytaniu: „czy w przypadku spełnienia podstawowych funkcji formy testamentu – braku wątpliwości, że oświadczenie woli pochodzi od testatora, jest kompletne, nie zostało sfalszowane, ma charakter finalny i złożone zostało przez spadkodawcę z pełną świadomością podejmowanych przez niego działań – pomimo jego wadliwości formalnej dopuszczalne jest łagodzenie rygorów formalnych testamentu poprzez zastosowanie zasady prawnej – *favor testamenti* – wyrażonej w treści art. 948 k.c., celem zachowania ważności wadliwego pod względem formy testamentu a co za tym idzie zachowania nadrzędnej zasady prawa spadkowego – tj. dziedziczenia zgodnego z wolą spadkodawcy?”. Przedstawione zagadnienie nie spełnia wymogu istotnego zagadnienia o jakim stanowi art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Mieć bowiem należy na uwadze, że Sąd Najwyższy wielokrotnie w swoich orzeczeniach wskazywał, że art. 948 k.c. nie znajduje zastosowania, w sytuacji gdy sąd stwierdził, iż testament jest nieważny albo nieautentyczny (por. postanowienia SN z dnia 6 listopada 1998 r., III CKN 3/98; z dnia 16 listopada 1999 r., II CKN 537/98; z dnia 13 lutego 2001 r., II CKN 721/99; z dnia 15 kwietnia 2003 r., V CK 9/02 - nie publ.). Przepisy kodeksu cywilnego dotyczące formy testamentu mają charakter bezwzględnie obowiązujący, brak wymaganej ustawą formy testamentu czyni takie rozrządzenie albo nieważnym albo nieskutecznym, stąd odwołanie się w takiej sytuacji do treści art. 948 k.c. niewątpliwie stanowi próbę

obejścia przepisów *ius cogens*, a niewątpliwie uzasadnia twierdzenie o tworzeniu pozoru istnienia zagadnienia prawnego.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

aj